

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Фінансів

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____ Волохова І.С.

“ ___ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 7.03050801 «Фінанси та кредит»
за темою:

**«ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ
У ПОДАТКОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ»**

Виконавець:

Студентка ЦФЗН

Богодьорова А. А. /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Луценко І.С. підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ	7
1.1 Прибуток підприємства як об'єкт оподаткування.....	7
1.2 Економічна сутність податку на прибуток підприємств	15
1.3 Механізм оподаткування податком на прибуток підприємств.....	24
РОЗДІЛ 2. ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА СПРАВЛЯННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА В УКРАЇНІ	32
2.1 Ретроспектива розвитку податку на прибуток в Україні.....	32
2.2 Моніторинг фіскальної ефективності податку на прибуток підприємств в Україні.....	42
2.3 Аналіз механізму дії регулюючої функції податку на прибуток підприємств в Україні.....	51
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВНІ ВЕКТОРИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	60
3.1 Світовий досвід оподаткування податком на прибуток та можливості його адаптації в українську практику.....	60
3.2 Шляхи вдосконалення основних елементів податку на прибуток підприємств	72
ВИСНОВКИ	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	90

ВСТУП

Актуальність випускної роботи. Концепцією реформування податкової системи України до 2017 року, передбачено проведення цілісної та системної реформи у сфері оподаткування для побудови конкурентоспроможної ринкової економіки та інтеграції у європейське співтовариство. Для досягнення поставлених цілей пріоритетного значення набуває побудова ефективної системи прямого оподаткування, де вагому роль відіграє податок на прибуток підприємств. Разом з тим, відсутній чинний механізм оподаткування прибутку. У зв'язку з цим, особливого значення набуває вдосконалення цього механізму з метою підвищення ефективності його впливу на конкурентоспроможність ринкової економіки України, більш детальне ознайомлення з недоліками оподаткування податку на прибуток підприємств та визначення оптимальних шляхів до вирішення склавшийся ситуації.

Проблеми оподаткування прибутку підприємств та корпорацій у західній фінансовій науці досліджуються достатньо активно. Зокрема, варто відзначити роботи таких вчених, як Е. Аткинсон, А. Ауербах, Д. Йоргенсон, М. Кінг, В. Лейбфріц, Е. Мендоза, Дж. Мінц, Дж. Стігліц, М. Фелдстайн, Д. Фулerton, Харбергер та ін.

Окремі аспекти цієї проблеми ґрунтовно висвітлені в сучасній економічній літературі: це стосується, зокрема, праць вітчизняних науковців Андрущенко, В. Вишневського, А. Даниленка, О. Данілова, Л. Демиденко, Я. Жаліла, Ю. Іванова, С. Каламбет, А. Крисоватого, В. Мельника, П. Мельника, С. Онишко, А. Скрипника, А. Соколовської, Л. Тарангул, В. Федосова, Л. Шаблитої, К. Швабія, С. Юрія та інших.

Вагомість окресленої проблематики, її теоретична та практична значущість обумовили вибір теми випускного дослідження, постановки мети та завдань, визначили напрям роботи.

Мета і завдання випускної роботи. Метою даної випускної роботи є поглиблення теоретичних засад функціонування податку на прибуток та надання практичних рекомендацій щодо удосконалення оподаткування податком на прибуток підприємств.

Визначена мета обумовила наступні завдання випускної роботи:

- дослідити прибуток підприємства як об'єкт оподаткування;
- визначити економічну сутність податку на прибуток підприємств;
- охарактеризувати механізм оподаткування податку на прибуток підприємств;
- висвітлити ретроспективу розвитку податку на прибуток підприємств в Україні;
- провести моніторинг фіскальної ефективності податку на прибуток підприємства в Україні;
- проаналізувати механізм дії регулюючої функції податку на прибуток підприємств в Україні;
- дослідити світовий досвід справляння податку на прибуток підприємств та можливості його впровадження в українську практику;
- запропонувати перспективні напрями вдосконалення процесу оподаткування податку на прибуток підприємств.

Об'єктом дослідження є процес оподаткування прибутку юридичних осіб в Україні.

Предметом дослідження є фіскальний та регулюючий інструментарій податку на прибуток.

Методи дослідження. Теоретичною основою випускної роботи слугували фундаментальні положення сучасної теорії фінансів щодо обґрунтування принципів та інструментарію податкового перерозподілу доходів і прибутків підприємств. У процесі виконання дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи пізнання: ретроспективного аналізу – для встановлення тенденцій розвитку податку

на прибуток та наукового обґрунтування його механізмів; аналізу і синтезу – для деталізації предмета дослідження; розрахунково-аналітичний – для виконання аналітичних розрахунків та оцінки ефектів від функціонування податку на прибуток; порівняння – для співставлення тенденцій розвитку податку на прибуток підприємств (корпоративного податку) в різних країнах; логічного узагальнення – для обґрунтування підходів та пропозицій щодо удосконалення елементів податку на прибуток; графічний і табличний – для забезпечення виконання аналізу та подання його результатів.

Інформаційною базою випускної роботи є: законодавчі та нормативно - правові акти, які регулюють податкові та інвестиційні процеси в Україні; монографічні дослідження і наукові публікації вчених-економістів; статистичні матеріали Державного комітету статистики України; звітні та оперативні дані Державного Казначейства України, Міністерства фінансів України, аналітичні доповіді, результати опитування проведені міжнародними фінансовими інститутами; електронні ресурси світової мережі Internet.

Наукова новизна одержаний результатів. Одержані результати дипломної роботи, що містять наукову новизну, можуть сприяти до майбутніх шляхів удосконалення елементів податку на прибуток, а саме ставок та податкових пільг.

Практичне значення одержаних результатів. Результати дослідження мають теоретичне і практичне значення для вдосконалення підсистеми оподаткування прибутку юридичних осіб.

Структура й обсяг випускної роботи. Випускна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 102 сторінки друкованого тексту, містить 15 таблиць, 13 рисунків. Список використаних джерел нараховує 72 найменування та займає 7 сторінок. **ПОД СВОЮ РАБОТУ**

Висновки

1. Об'єктом оподаткування податком на прибуток є прибуток, який визначається шляхом зменшення суми скоригованого валового доходу звітного періоду на суму валових витрат платника податку та суму амортизаційних відрахувань, визначених відповідно до Закону про оподаткування прибутку. На рівні фіскальної практики податок на прибуток підприємств було побудовано на основі вивчення досвіду справляння промислового податку, податку на доходи від грошового капіталу та прибуткового податку з населення.

2. Податок на прибуток підприємства має дві функції: фіскальну та регулюючу. Регулююча функція податку на прибуток реалізується за допомогою такого важеля, як оптимізація податкових ставок та податкових пільгах, їх покращення та ефективність. Оптимізація податкових ставок займає важливе місце в оподаткуванні прибутку підприємств, оскільки недосконалість ставок може мінімізувати регулюючий ефект податку та його ефективність, як фіскального надходження до державного бюджету. Податок на прибуток має велике фіскальне значення, це є головною ознакою, що відокремлює цей в Україні, від тотожних податків в більшості інших економічно розвинутих країнах світу. На даний момент, в нашій державі відбувається тенденція до збільшення частки податку на прибуток, вона займає велику відсоткову частину у сукупних бюджетних надходжень.

3. Механізм оподаткування прибутку підприємств є складним і потребує застосування великої кількості правил, що пов'язані з необхідністю визначення доходів і витрат, тобто фінансового результату. Проблемною є оцінка доходів у результаті зміни цін фінансових і реальних активів у періоди інфляції та амортизації основних виробничих фондів.

4. Ретроспектива податку на прибуток довела, що в умовах, коли більше третини економіки країни перебуває в тіні, податковий тиск зміщується на добросовісних платників податків, про що може свідчити зростання рівня переплат податку на прибуток та виявлені диспропорції між динаміками макроекономічних показників і надходженнями ППП. При цьому погіршується інвестиційний клімат у країні, підривається імідж країни на міжнародній арені, знижується рівень довіри до державних інституцій, що перешкоджає активізації інноваційно активного легального підприємництва та економічному розвитку країни в цілому.

5. Результати проведеного дослідження фіскальної ефективності податку на прибуток підприємств продемонстрували скорочення обсягів надходжень цього податку до державного бюджету України за 2013—2017 рр. Поперше, через спад ділової активності, девальвацію гривні, інфляцію, політичну та економічну нестабільність в країні значна частина українських підприємств отримала негативні фінансові результати господарської діяльності. В результаті цього не тільки зменшились надходження податку на прибуток до бюджету, а й зріс обсяг податкового боргу за зобов'язаннями з цього податку. Рівень фіскальної ефективності податку на прибуток підприємств в Україні за 2013—2017 рр має динаміку до зниження, саме тому на сьогодні актуалізується необхідність проведення реформування механізму оподаткування прибутку підприємств.

6. В Україні не повною мірою використовують інструментарій податкового регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності зокрема та підприємницької взагалі. До недоліків механізму регулюючої функції податку на прибуток підприємства можна віднести:

1) складність розрахунку об'єкта оподаткування податком на прибуток, що проявляється у неповному зближенні бухгалтерського та податкового обліків, наявності механізму визначення податкової амортизації тощо;

2) низька ефективність ставки податку на прибуток, яка є тягарем для суб'єктів господарювання і майже не сприяє підвищенню економічного потенціалу підприємств, а змушує їх відходити у «тінь»;

3) нераціональна побудова системи податкових пільг, яка практично не стимулює інноваційно-інвестиційну діяльність та ін[35].

З метою усунення зазначених системних недоліків механізму оподаткування прибутку підприємств України необхідно вжити заходи, які б сприяли зниженню податкового тягара на підприємства, збільшенню потоку іноземних інвестицій у економіку, модернізації матеріально-технічної бази виробництва, підвищенню конкурентоспроможності українських підприємств, що дозволить вивести економіку на якісно новий рівень.

7. За результатами проведеного дослідження зарубіжного досвіду оподаткування прибутку підприємств вважаємо за доцільне запропонувати наступні заходи реформування податкової системи України

- впровадити прогресивні ставки податку на прибуток підприємств на кшталт таких, які діють у США;

- встановити знижені ставки податку на прибуток підприємств для сектору малого бізнесу;

- розширити можливості застосування методу прискореної амортизації, як у США, Японії, Австрії, Німеччині;

- запровадити податкові пільги як в Канаді та Китаї для компаній, що належать до пріоритетних галузей розвитку економіки України;

- встановити фіксований мінімальний корпоративний податок як в Австрії та США;

- запровадити інвестиційний податковий кредит, що дозволить підприємствам вкладати кошти в нове виробництво, а це в свою чергу, сприятиме появі нових робочих місць та економічному зростанню.

8. Експерти Міжнародного валютного фонду за результатами проведених досліджень визнають, що положення Податкового кодексу України мають бути спрощені за рахунок внесення чіткості та покращення юридичної техніки. Але разом із тим зазначають про необхідність змін в політиці щодо податку на прибуток підприємств, що можуть бути реалізовані у короткостроковій перспективі, зокрема :

1. Заборонити включення до податкових витрат тих витрат, що не пов'язані із господарською діяльністю, та встановити спеціальні категорії витрат, що не включають до податкових витрат;

2. Зробити більш жорсткими правила тонкої капіталізації;

3. Запровадити податкові коригування у разі зміни методів бухгалтерського обліку;

4. Скасувати особливі правила оподаткування для підприємств з оборотом менше 20 мільйонів гривень і мораторій на їх перевірку;

5. Підняти ставку податку до 20%, встановивши її на верхньому рівні ставки ПДФО (без урахувань змін, внесених до Податкового кодексу України з 01.01.2016 р.).

Такі пропозиції фактично означають повернення до попередньої моделі оподаткування, а разом із цим і до проблеми наявності та підтвердження зв'язку витрат із господарською діяльністю платника податків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ярошевич Н. Б. Податок на прибуток у доходах Державного бюджету України: проблеми та перспективи / Н. Б. Ярошевич, Ю. Ю. Ілюсь // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – № 21.7. – С. 56–61;
2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Ринкова економіка: основні поняття і категорії: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 263 с;
3. Борисов А.Б. Большой экономический словарь. – М.: Книжный мир, 2001. – 895 с;
4. Бернар И., Колли Ж-К. Толковый экономический и финансовый словарь в двух томах. Под общей редакцией Л.В. Степанова. Редактор Рыбанов В.Б. – Москва: “Международные отношения”, 1997. – 760 с.;
5. Внешнеэкономический толковый словарь / Под Ред. И.П. Фаминского. – М.: ИНФРА – М, 2000. – 512 с.:
6. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua
7. Дадашев А. З. Налоги и налогообложение : Практикум / А. З. Дадашев, О. И. Базилевич. – М. : Вузовский учебник, 2008. – 284 с.
8. Соколовська А. М. Податкова політика в Україні у контексті її впливу на розвиток економіки / А. М. Соколовська // Фінанси України. – 2006. – № 9. – С. 65-81.;
9. Стаття Дубовик О. Е. РЕАЛІЗАЦІЯ РЕГУЛЮЮЧОЇ ФУНКЦІЇ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК В УКРАЇНІ, електронний ресурс: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3831/1/%D0%A0%D0%B5%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%83%D0%BB%D1%8E%D1%8E%D1%87%D0%BE%D1%97%20%D1%84%D1%83%D0%BD%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA%D1%83%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%BE%D0%BA%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96.pdf>
10. Большой экономический словарь/ Под ред. А.Н. Азрилияна. — 5е изд. доп. и перераб. М: Институт новой экономики, 2002. — 1280 с.;
11. Ильичев С.К. Особенности налогообложения в сфере электронной коммерции. — М.: Маркет ДС, 2003. — 188 с. ;
12. Куценко Т.Ф. Бюджетно податкова політика: навчальний посібник для вивчення дисципліни. — К: КНЕУ, 2003. — 256 с.;
13. Буряк П.Ю. Податковий контроль в Україні: монографія в 2 т. / [П.Ю. Буряк, Б.А. Карпінський, Н.С. Залуцька та ін.] – Львів: Простір-М, 2007. – 820с.;

14. Єфименко Т.І. Податок на прибуток: концепція визначення об'єкта оподаткування. / Т.І Єфименко, Л.Г. Ловінська, Ф.О. Ярошенко. – К.: НДФІ, 2004. – 192с.;
15. Мельник В.М. Еволюція поглядів на дохід і прибуток підприємства як потенційні об'єкти оподаткування / В.М. Мельник, О.Д. Борзенкова // Фінанси України. – 2011. – №10. – С. 32-43.;
16. Ярошенко Ф.О. Історія оподаткування: навчальний посібник / Ф.О. Ярошенко, П.В. Мельник, В.Л. Андрущенко, В.М. Мельник. – Ірпінь: Національна академія ДПС України, 2004. – 242с.;
17. Податкові важелі та стимули розвитку господарських систем (теоретичні засади та практика використання): монографія / [під заг. ред. В.Л. Андрущенка, В.М. Мельника]. – Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2006. – 210с.;
18. Податкові системи зарубіжних країн / [За загальн. ред. М. Я. Азарова]. – К.: “Видавничий дім “Комп’ютерпрес”, 2004. – 240с.;
19. Нечай Н.В. Нариси з історії оподаткування / Н.В. Нечай. – К.: «Вісник податкової служби України», 2002. – 144с.;
20. Гензель П.П. Прямые налоги: очерк теории и практики / П.П. Гензель. – Ленинград: Финансовое издательство НКФ СССР, 1927. – 108с.;
21. Данілов О.Д. Оподаткування прибутку підприємств та відрахування до цільових фондів: навчальний посібник. / О.Д. Данілов, А.М. Жеребних. – Ірпінь: Академія ДПС України, 2002. – 459с.;
22. Соколовська А.М. Податкова система держави: теорія і практика становлення / А.М. Соколовська. – К.: Знання-Прес, 2004. – 454с.;
23. Дисертаційна робота Мельника В.М. “ФІСКАЛЬНА РОЛЬ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ”;
24. Соколовська А.М. Основи теорії податків: навчальний посібник / А.М. Соколовська. – К.: «Кондор», 2010. – 326с.;
25. Податковий кодекс України від 2.12.2010р. №2755-IV // URL [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua;
26. Мельник В.М. Використання податкових інструментів в умовах становлення ринкової економіки / В.М. Мельник, Т.В. Кошук // Фінанси України. – 2010. - №2. – С.46-57.;
27. Господарський кодекс України, ст.17;
28. Закон України «Про господарські товариства» від 19 вересня 1991 року № 1577-ХІІ;

29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 3 «Звіт про фінансові результати»;
30. Веб-портал Державної казначейської служби України, режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=257806>;
31. Електронний ресурс, режим доступу: <http://cost.ua/budget/revenue/>;
32. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>;
33. Державна казначейська служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>;
34. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>;
35. Хомутенко А. В. Податкові правовідносини з нерезидентами: актуальні аспекти / А. В. Хомутенко, В. П. Хомутенко // Економіка. Фінанси. Право. – 2016. - № 2/1. – С. 21- 24;
36. Жидяк О. Р. Вдосконалення системи оподаткування підприємницьких структур аграрної сфери [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2092>;
37. Литвиненко Я. В. Податкові системи зарубіжних країн: [Навч. посіб. для студ. вузів] / Я. В. Литвиненко, І. Д. Якушик; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. — К. , 2004. – 205 с;
38. Хомутенко А. В. Стратегічні орієнтири трансформації податкової політики України на шляху до євроінтеграції / А. В. Хомутенко, В. П. Хомутенко // Науковий вісник ОНЕУ. - № 3 (211), 2014 - С. 133-145;
39. United States Federal State and Local Government Revenue [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.usgovernmentrevenue.com/>;
40. Сторожук О.В., Панура Ю.В. Податок на прибуток підприємств: вітчизняний та зарубіжний досвід [Електронний ресурс]: Науковий

вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). - 2013. - № 3. - С. 191-196. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvnudpsu_2013_3_28;

- 41.39. Шумський Р. В. Зарубіжний досвід побудови системи прибуткового оподаткування юридичних осіб [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=33570>;
42. Тіньова економіка в Україні: причини та шляхи подолання [Електронний ресурс]: Міжнародний центр перспективних досліджень. – Режим доступу: http://icps.com.ua/assets/uploads/files/t_novaekonom_kaukra_ni.pdf;
43. Дивеев-Кириленко О.Р. Тіньова економіка та її вплив на розвиток малого і середнього підприємництва в Україні [Електронний ресурс]: Інноваційна економіка. – 2013. – №3(41). – С. 16-20. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/inek/2013_3/16.pdf
44. Асоціація платників податків України. Податкова система США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.appu.org.ua/main2/shkola_platnyka_podatkiv/vse_pro_podatki/zarybizhnyu_dosvid/USA.html;
45. PWC. United States. Corporate – Taxes on corporate income [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://taxsummaries.pwc.com/uk/taxsummaries/wwts.nsf/ID/United-StatesCorporate-Taxes-on-corporate-income>;
46. PWC. China. Corporate – Taxes on corporate income [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://taxsummaries.pwc.com/uk/taxsummaries/wwts.nsf/ID/Peoples-Republic-ofChina-Corporate-Taxes-on-corporate-income>;

47. стаття Хомутенко Алла, Бзова Юлія АДАПТАЦІЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ ДО ВІТЧИЗНЯНОЇ ПРАКТИКИ;
48. Коридори влади. Лобіювання і Government Relations в Україні. Словацькі реформи – чудовий посібник для України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kuluar.com.ua/2015/02/09/slovatski-reformyvidminnyj-posibnyk-dlya-ukrajiny/> ;
49. KPMG. Corporate tax rates table [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://home.kpmg.com/xx/en/home/services/tax/tax-tools-andresources/tax-rates-online/corporate-tax-rates-table.htm>;
50. Васильєва І.В. Адаптація зарубіжного досвіду в Україні прибуткового оподаткування підприємств [Електронний ресурс]: Збірник студентських та наукових праць – 2013. – №2. – С. 304-312. – Режим доступу: [http://oneu.edu.ua/pages/cath/finans/files/stud_sbornik_2\(2013\).pdf](http://oneu.edu.ua/pages/cath/finans/files/stud_sbornik_2(2013).pdf);